

รูป-เงา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๖

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “สงสัยในการภาวนา”

กราบนมัสการหลวงพ่อบรมิขิตสงขลานครินทร์ ผมมีข้อสงสัยกราบเรียนถามดังนี้ คือว่าเมื่อผมพิจารณาความไม่พอใจ เมื่อผมแยกแยะออกจนหมด ผมเกิดความรับรู้หรือเห็นได้ถึงอาการไม่พอใจที่สลายตัวลงแล้วหายไป เปรียบเหมือนกระจกที่แตกออกจากกัน และเมื่อผมลองเอาอาการที่แยกออกจากกันนั้นนำมารวมกันเพื่อสร้างให้กลับมาเป็นอารมณ์เก่าก็ไม่สามารถทำได้ ผมจึงมีความสงสัยและเรียนถามดังนี้ครับ

๑. ทำไมเราไม่สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกเดิมจากสิ่งที่เราได้พิจารณาแยกแยะออกจนหมดให้กลับมาเป็นอย่างเก่าได้ครับ ทั้งๆ ที่ข้อมูลเดิมหรือตัวสัญญาที่ยังคงมีอยู่ ไม่ได้สลายหรือหายไปเหมือนกับอารมณ์ความรู้สึกที่ผมพิจารณา

๒. ขณะที่ผมพิจารณา ผมสังเกตเห็นว่า ตัวสังขารเองก็อาศัยข้อมูลเดิมหรือตัวสัญญาในตัวมันเองในการปรุงแต่งสิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้น ผมจึงอยากทราบว่าความเห็นของผมถูกต้องหรือเปล่าครับ ขอบพระคุณอย่างสูง

ตอบ : อันนี้ข้อ ๑ ข้อ ๒ นะ ฉะนั้น เอาอารมณ์ภทก่อน อารมณ์ภทที่ว่า “เวลาเราพิจารณาความไม่พอใจจนมันสลายตัว มันสลายออกไปเปรียบเหมือนกระจกแตก และเมื่อผมลองเอาอาการที่แยกออกจากกันมารวมกันเพื่อสร้างให้กลับขึ้นมาเหมือนอารมณ์เก่าก็ไม่สามารถทำได้ ผมจึงสงสัย ขอเรียนถาม”

สิ่งที่มันจะเอาขึ้นมาเหมือนเก่าๆ มันก็เป็นสัญญา นี่ไง ถ้าเป็นสัญญา มันก็เหมือนกับ เป็นทฤษฎี เป็นความเชื่อ เป็นวิทยาศาสตร์ ถ้าความเชื่อวิทยาศาสตร์ มันก็ต้องของสิ่งนั้นก็ต้อง คือสิ่งนั้น อารมณ์ที่เคยเกิดขึ้นมา แล้วเราพิจารณาไปแล้วมันแตกออกไป แล้วเราก็จะไปเอา อารมณ์สิ่งนั้นประกอบขึ้นมาเป็นอารมณ์อีก นี่เพราะมันเป็นวิทยาศาสตร์ไง แต่โดยนามธรรม โดยความรู้สึก โดยนามธรรมมันไม่ได้ มันไม่ได้เพราะอะไร เพราะรสชาติมันไม่เหมือนกัน

รสชาติเราเจอครั้งแรกเราตื่นเต้นมาก แล้วเราจะไปสร้างอารมณ์อย่างนั้นอีกมันไม่ได้ ถ้ามันมาอีก ภาพต้องพรัม่วไป ภาพต้องไม่ชัดเจน รสชาติความรู้สึกแตกต่างกันไป เห็นใหม่ มันเป็นอย่างนั้นอีกไม่ได้

มันเป็นอย่างนั้นอีกไม่ได้เพราะว่ามันจะให้คงที่เหมือนเดิมไม่ได้ สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา มันเป็นอนิจจัง เห็นใหม่ มันเป็นอนิจจังมันถึงไม่พอใจ มันถึงเป็นทุกข์ ถ้าเป็นทุกข์นี้เราพิจารณา เราพิจารณา โดยธรรม มันเหมือนกระจกแตก อารมณ์นี้แตกสลายไปหมดเลย อารมณ์แตกสลายไปหมด ปล่อยว้างหมดเลย นี่ไง อนัตตา มันแปรสภาพ

ทีนี้เป็นอนัตตา “เป็นอนัตตาแล้วผมก็ต้องเป็นพระอรหันต์สิ เพราะผมพิจารณาแล้ว มันเป็นอนัตตาหมดเลย”

อนัตตาของใครล่ะ อนัตตาของเด็กหัดใหม่ อนัตตาของชั้นโศคาบัน อนัตตาของ สกิทาคามี อนัตตาของอนาคามี อนัตตาของอรหัตตมรรค มันแตกต่างกันไป ความละเอียดมัน แตกต่างกันไป

ฉะนั้น **สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา** เราใช้ความรู้สึกนึกคิดเราก็ใช้ได้ว่ามันเป็นอนัตตา มันแปรสภาพ อนัตตาคือว่าเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป มันแปรสภาพ มันมีอยู่จริง แล้วมันก็แปรสภาพ จริงๆ แล้วมันสลายไปจริงๆ ก็แค่นั้น แล้วใจละ ใจมันรับรู้สิ่งใด

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเราพิจารณาแล้วมันเหมือนกระจกแตกไปหมดเลย แล้วเราจะเอาขึ้นมา ใหม่

ถ้าพูดถึงนักภาวนา ถ้าภาวนาจนจับต้นชนปลายได้คือว่ามีหลักมีเกณฑ์ จะคุยกันเรื่อง อย่างนี้ คุยแล้วเข้าใจได้ แต่ถ้าคนที่ภาวนาไม่เป็น หรือคนภาวนาเริ่มต้น หรือจิตใจเขาอ่อนแอ พอจิตใจเขาอ่อนแอ เขาสร้างภาพ เขานึกเอา สร้างภาพ นึกเอา มันจินตนาการ

พอจินตนาการไป เห็นไหม พวกอภิธรรม พวกหลักทางวิชาการในการศึกษาในพระพุทธศาสนา เขาจะบอกพวกนักปฏิบัติว่าเหมือนการทรงเจ้าเข้าผี มันไม่น่าเชื่อถือ มันเป็นไปได้ มันเป็นอารมณ์ความรู้สึก มันไม่มีอยู่จริง ถ้ามีอยู่จริงมันต้องเป็นอย่างนี้ มันเป็นขั้นตอนของทางทฤษฎี มันต้องเป็นทางทฤษฎีของเขา แล้วไอ้พวกนี้ทำไปนี่จินตนาการเอา มันไม่เป็นความจริง พวกนี้พวกหลง เพราะอะไร เพราะไม่มีการศึกษา เพราะไม่ศึกษาพระพุทธศาสนา ก่อน ถ้าศึกษาพระพุทธศาสนา เข้าใจพระพุทธศาสนาแล้วจะไม่ยึดติดสิ่งนี้เลย นี่เขาว่าของเขาไปนะ

แล้วเวลาเขาไปปฏิบัติแล้วก็ เป็นวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีคงที่ตายตัว เขียบให้มันรู้เท่าทัน ให้ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นเลย รู้เท่าทันให้กดทับไว้ จนรู้เท่าทันหมดเลย เพราะไปรู้เท่าทัน ไปศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้า แต่จิตใจมันเกิดความรู้สึก มันมีความเฉา มีความเหงาหงอย มีความดีใจ เสียใจ จิตใจมันมีกิเลส นี่กดมันไว้ รู้เท่าทันหมดเลย รู้ทันศาสนาหมดเลย

แล้วเวลาผู้ที่ปฏิบัติตามความเป็นจริง เห็นไหม ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบแล้วให้ฝึกหัด ให้พิจารณา ที่นี้พอพิจารณา มันก็จะพิจารณาอาการเกิดดับ สิ่งที่เกิดขึ้น การเกิดครั้งแรก การเกิดครั้งที่สอง การเกิดบ่อยครั้งเข้า การเกิดแต่ละครั้งแตกต่างกัน

เขาก็บอกไอ้มันจินตนาการนะ ไอ้มันเป็นการสร้างภาพนะ ไอ้มันผู้ปฏิบัติมันจะหลงไหลอย่างนี้ เพราะอะไร เพราะขาดการศึกษา นี่เขาว่านะ ขาดการศึกษา

การศึกษาเป็นทฤษฎี การศึกษา ศึกษาความเป็นทฤษฎี นี่เป็นสัญญา แต่เวลาปฏิบัติ เห็นไหม ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ที่นี้ในการปฏิบัติมันจะต้องเข้าไปเผชิญกับความเป็นจริงในใจของเรา เข้าไปเผชิญกับความเป็นจริงที่ว่ามันมีอยู่จริง แต่เราไปศึกษาทางทฤษฎี พอศึกษาทางทฤษฎีแล้วเราก็เอาทฤษฎี ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์วางไว้ ทฤษฎีนั้นตามความเป็นจริง แล้วเราก็เอาทางทฤษฎีนั้นมากดทับ มาชิงพิศความรู้สึกของเรา มันก็เลยไม่เป็นความเป็นจริง แล้วมันแสดงออกตามความเป็นจริงก็ไม่ได้

ถ้ามันไม่แสดงออกตามความเป็นจริง เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเรามีกิเลสหายาบ กิเลสหนา กิเลสบางอย่างไร เราจะรู้ได้อย่างไรว่ากิเลสตัวไหนเราได้ชำระแล้ว กิเลสตัวไหนยังมีอยู่ กิเลสตัวไหนที่มันเข้ามาหลอกล่อเรา เราจะไม่รู้สิ่งใดเลย แต่เรารู้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็มาชิงพิศใจไว้ นี่ไง วิทยาศาสตร์สูตรสำเร็จ ฉะนั้น เวลาเราปฏิบัติปั๊บ ฝ่ายปริยัติหรือทางทฤษฎีเขาจะบอกว่า พวกปฏิบัติเพื่อเจอ ปฏิบัติไปแล้วจะรู้จริงไม่รู้จริง

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มัน พระมหาปิ่น น้องของหลวงปู่สิงห์ นั้น ๕ ประโยค นี้ครูบาอาจารย์ที่ท่านศึกษามาๆ เวลาไปอยู่กับหลวงปู่มัน หลวงปู่มันเวลาพูดขึ้นมา พวกที่มีการศึกษานี้ “แห่ม! เราศึกษามาระดับ ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค พระอยู่ในป่าไม่ได้ทำอะไรเลยจะรู้จริงได้อย่างไร” มันเกิดทิกฏฐิใจ

จนหลวงปู่มันเวลาเทศน์แทงเข้าไปในหัวใจ แทงเข้าไปในหัวใจจนหลายที จนยอมรับ แล้วพอยอมรับ เริ่มปฏิบัติแล้ว วางทฤษฎี วางธรรมที่ศึกษามาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทางสัญญาวางไว้ แล้วพยายามปฏิบัติให้เป็นความจริงขึ้นมา

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาจะเข้ามารปฏิบัติเรานี่ ถ้าเป็นความจริงขึ้นมามันจะรู้เห็นอย่างนี้ ถ้ารู้เห็นอย่างนี้ละ คนที่จิตใจอ่อนแอ ความรู้เห็นอย่างนี้เขาจะกำหนดพุทโธไว้

หลวงปู่มันสั่งหลวงตาไว้ ถ้าปฏิบัตินะ ให้มีสติอยู่กับผู้รู้ อยู่กับพุทโธ จะไม่เสียหาย

ผู้รู้ ความรู้สึกของเราผู้รู้ พุทโธของเรา สติของเรา ถ้ามันสงบหรือว่ามันออกรับรู้ มันไปรับรู้สิ่งใด รับรู้สิ่งใด เห็นไหม รับรู้สิ่งใดมันหยาบละเอียด เริ่มต้นพิจารณามันก็เรื่องหยาบๆ ทั้งนั้นนะ มันเริ่มรู้ สิ่งที่อยู่เห็นนี่รู้จริงไหม จริง แต่ความรู้เห็นนั้นจริงหรือยัง ไม่จริง แต่รู้เห็นจริงๆ แต่มันไม่จริง

นี่เราพิจารณาอารมณ์ของเรา พิจารณาอารมณ์เปรียบเหมือนเลยละ เราพิจารณามัน สลายตัวลง เปรียบเหมือนกระจกที่มันแตกออกไปหมดเลย อาการที่มันแยกออกมารู้เท่าทันหมดเลย มันแยกหมดไปแล้ว พอแยกไปแล้วมันเริ่มฝึกหัดพิจารณาเป็นอย่างไร แล้วผมก็จะเอารวมขึ้นมาอย่างเดิม มันไม่มาแล้วละ แล้วรวมขึ้นมาอย่างเดิม เห็นไหม นักปฏิบัติเวลาผิดพลาด ผิดพลาดตรงนี้ ผิดพลาดเพราะอะไร เพราะเรามีทิกฏฐิ เรามีสัญชาตญาณว่ามันต้องเป็นอย่างนั้น เพราะเราเคยเห็นอย่างนั้น แต่เวลามันเกิดขึ้น เป็นอย่างนั้นก็ได้ เป็นละเอียดกว่านั้นก็ได้ เป็นหยาบกว่านั้นก็ได้

ฉะนั้น เวลาถ้ามันพิจารณาไปแล้ว มันปล่อยแล้ว เรากลับมาทำความสงบของใจ สงบไว้ แล้วเราก็น้อมไปพิจารณากาย น้อมไปที่อารมณ์ ถ้ามันจับอารมณ์นี้ได้ เราก็จับอารมณ์ใหม่ขึ้นมา ถ้าเราจับอารมณ์นะ

อารมณ์นี้ขั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ถ้าไม่มีรูป รูปคืออารมณ์ รูปคือสิ่งที่จับต้องได้ เวทนาคือว่าจิตใจเสียใจ สัญญาคือข้อมูล สังขารคือปรุงแต่ง วิญญาณรับรู้ มันมี

ครบของมัน มันถึงเป็นอารมณ์ที่เราจับอารมณ์ได้ๆ จิตเห็นอาการของจิต พวกนี้เป็นอาการทั้งหมด มันเป็นเงา เห็นไหม มันเป็นเงา เป็นอาการ มันไม่ใช่ตัวจริง แต่เงาเกิดขึ้นมาได้ยังไงเงามันจะเกิดขึ้นมาต้องมีภาสวะ มีภพ มีตัวตน มีจิต มันถึงเกิด

รูป เงา ถ้ามันเป็นเงาขึ้นมา พิจารณาไปแล้วมันปล่อยเงาๆ ปล่อยเงาขึ้นมา รูปมันจะชัดเจนขึ้น เพราะมันปล่อยเงามันมา ถ้าปล่อยขึ้นมา เดี่ยวพอเราน้อมไป มันไปจับได้ จับอารมณ์ได้อีก มันก็พิจารณาไป เพราะอารมณ์ของเราแตกต่างหลากหลาย อารมณ์โลก อารมณ์โกรธ อารมณ์หลง อารมณ์รัก อารมณ์ชัง อารมณ์พอใจไม่พอใจ มันมีแตกต่าง อารมณ์อันเดียวนี้ แต่ที่มาแตกต่างกัน ที่มาคือว่าความโลภมันก็อยากได้ออยากดี ความโกรธก็มีกระทบแล้วก็โกรธ ความหลง หลงก็ไม่เข้าใจตัวเอง เห็นไหม ที่มามันแตกต่างหลากหลาย แต่มาจากจิตทั้งหมด

ถ้ามันปล่อยวางอารมณ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งไปแล้วเราก็จับ จับความรู้สึกนี้ ความรู้สึกคืออารมณ์ ความรู้สึกคือรูป รูป เราก็จับความรู้สึกเลย ถ้าจิตมันสงบแล้วนะ มันปล่อยแล้วจับรูปแล้วจับแล้วมันจะเป็นอาการแบบใดก็ให้มันเป็นไปสิ แต่ไม่ได้ ถ้ามันจับแล้วมันไม่เป็นอย่างเก่า มันไม่ใช่อารมณ์ มันจะเอาอารมณ์เดิมใจ เห็นไหม บอกว่า “ผมจะสร้างมันขึ้นมา”

ก็สร้างขึ้นมาเลย มันจะเป็นอะไรก็เป็นอย่างนั้นนะ สร้างขึ้นมา คุณิ เขาวาดรูป เสือ สิงโต วัว งู เห็นไหม วาดเหมือนกัน แต่มันวาดออกมาเป็นรูปอะไร สมมุติว่าเป็นรูปเสือ รูปช้าง รูปม้า รูปวัว รูปควาย

นี่ก็เหมือนกัน อารมณ์ความรู้สึก อารมณ์มันเกิดขึ้น อารมณ์เดียนั้นแหละ แต่มันเป็นเสือ เป็นวัว เป็นควาย เป็นงู เป็นเป็ด เป็นไก่ มันคิดของมันไปไง มันก็คืออันเดียวกันนั้นแหละ มันก็คือขั้น ๕ นี้แหละ นี่ก็เหมือนกัน ทีนี้เพียงแต่เราจะเอาอารมณ์เก่าๆ คือว่าคราวนี้วาดรูปเสือ คราวต่อไปมันก็ต้องเป็นรูปเสือ แล้วเอ็งวาดเสือทุกวันๆ เอ็งไม่เบื่อรูปเสือหรือ เอ็งก็เบื่อรูปเสือ เอ็งวาดรูปเสือ คราวหน้ามันก็วาดรูปวัว วาดรูปต่อไป

การวาด เห็นไหม เงา รูป-เงา ถ้าอย่างนั้นแล้วมันไม่เป็นเหมือนเดิมอีกหรือ ถ้ามันเป็นเหมือนเดิม มันก็ไม่ใช่ปัจจุตัง มันไม่ใช่เป็นปัจจุบัน มันไม่ใช่ปัจจุบัน

ปัจจุบันที่เราว่ามันเป็นปัจจุบัน เพราะรูปที่ผ่านมา อารมณ์ที่ผ่านมามันก็ผ่านไปแล้ว แล้วเวลามันเกิดอารมณ์ อารมณ์ก็จับอีก รสชาติหรือรูปแบบมันก็แตกต่างกันไป นี่เขาให้พิจารณาอย่างนี้ ไม่ต้องไปว่ามันจะต้องเป็นรูปเดิม

เพราะเราไปยึดมั่นว่ามันต้องเป็นรูปเดิม จะสร้างภาพขึ้นมาเพราะพอใจ เพราะเคยพิจารณามาตั้งมากมายมหาศาล มันไม่ปล่อย แต่พอพิจารณารูปนี้ เวลามันปล่อย ก็อยากจะพิจารณารูปนี้ซ้ำๆ ซากๆ ถ้าพิจารณารูปนี้ซ้ำซาก พิจารณาครั้งที่ ๒ เป็นสัญญาแล้ว

ถ้าพิจารณาครั้งที่ ๑ มันปล่อย ครั้งที่ ๒ จะเกิดเป็นรูปสิ่งใดก็ได้แล้วแต่ พิจารณา มันปล่อยอีก นั่นนะปล่อยครั้งที่ ๒ แล้วมันจะจับอีก พอมันพิจารณาเข้าไป มันปล่อยครั้งที่ ๓ มันปล่อยครั้งที่ ๔

แต่ถ้ามันปล่อยครั้งที่ ๑ แล้วเราก็จะเอาแบบครั้งที่ ๑ เลย นั่นละมันเป็นอดีตไปแล้ว มันทำอย่างนั้นไม่ได้แล้ว ทำอย่างนั้นไม่ได้ ถ้ามันจะเกิดขึ้นมา ถ้ามันวาดรูปเสีย แล้วรูปเสียซ้ำครั้งที่ ๒ มันชัดเจนขึ้น ชัดเจนขึ้นมันก็เป็นปัจจุบัน ถ้าเป็นปัจจุบันนี้ใช้ได้

จะนั่นจะบอกว่าแล้วจะสร้างมันกลับขึ้นมาอีก ทำไมมันไม่กลับละ

ก็สร้างขึ้นมา ก็แบบคอมพิวเตอร์ไง เขาคิดแล้วรูปก็จะมาอีกไง มันก็เป็นเทคโนโลยี มันไม่ใช่เป็นใจ มันไม่ใช่เป็นอาการ ไม่เป็นอารมณ์ ไม่เป็นความรู้สึก มันไม่เป็นเรื่องนามธรรม ไม่ได้เป็นเรื่องเป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมแล้วมันจะเป็นปัจจุบันตลอด แล้วอะไรจะเกิดขึ้นให้เป็นปัจจุบันไว้ๆ นี้พูดถึงอารมณ์ภพนะ

นี่คำถาม “๑. ทำไมเราจึงไม่สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกเดิมจากสิ่งที่เราได้พิจารณาแยกแยะออกจนหมดให้กลับมาเป็นอย่างเก่าได้ครับ ทั้งๆ ที่ข้อมูลก็ข้อมูลเดิม สัญญาก็สัญญาเดิม ก็ยังคงมีอยู่ แต่ไม่ได้สลายไปหรือหายไปเหมือนกับอารมณ์ความรู้สึกที่ผมพิจารณา”

ที่บอกว่ามันสลายไป มันสลายไปคือมันพิจารณาตามความเป็นจริง แต่ตัวสัญญา ตัวสัญญาก็สัญญาเดิม ข้อมูลก็ข้อมูลเดิม ข้อมูลเดิมมันบอกชัดเจนมากกว่าเราพิจารณา เราปล่อยแล้วเราปล่อย ปล่อยวางนี่ตังคพหวน คือชั่วคราว ฉะนั้น ข้อมูลก็ยังอยู่เดิม สัญญาก็ยังอยู่เดิม กิเลสก็ยังเท่าเดิม ไม่มีอะไรยุบยอบไปเลย แต่พิจารณาปล่อยวางไปแล้ว เห็นใหม่ การปล่อยวางนี่การฝึกหัด การฝึกหัดการพิจารณา การฝึกหัดใช้ปัญญา

ปัญญาหยาบๆ ก็พิจารณาให้มันเข้มข้นขึ้น พิจารณาให้ละเอียดขึ้น นี่ปัญญาที่ดีขึ้น ถ้าปัญญาอย่างนี้ ปัญญาอย่างนี้พิจารณาซ้ำๆ เข้าไป ที่ว่าใครถามปัญหาหลงตาไป บอกว่าถูกใหม่

ถูก

ให้ทำอะไรต่อไป

คือพิจารณาซ้ำเข้าไปๆ ซ้ำเข้าไปมันก็จะละเอียดขึ้นไป ชำนาญมากขึ้น แล้วไอ้สัญญาตัวเดิม สัญญาที่คือสัญญา สัญญาตัวเดิม แต่มันสร้างภาพได้ สังขารมันปรุงแต่งเป็นอย่างอื่นก็ได้ ข้อมูลข้อมูลเดิมนี้แหละ เพราะข้อมูลเดิมยังอยู่ ความรู้สึกนึกคิดอันเดิมยังอยู่ แต่พิจารณาปล่อย มันปล่อยวางไปแล้วเป็นครั้งเป็นคราว

ฉะนั้นบอกว่า ทำไมมันจะสร้างให้กลับมาเป็นเหมือนเก่าไม่ได้

สร้างมาเป็นเหมือนเก่า แต่อารมณ์มันไม่เหมือนเก่า มันไม่คุ้นเคยเหมือนเก่า มันไม่เจ็บซ้ำเหมือนเก่า ถ้าพิจารณาอารมณ์อย่างนี้มันเจ็บซ้ำอยู่ พอพิจารณาด้วยเหตุด้วยผลมันปล่อยวางแล้ว ปล่อยวางก็คือมันคลาย คลายความยึดมั่นถือมั่นออกไปเป็นบางส่วน พอพิจารณาอารมณ์เก่าขึ้นมา ความเจ็บซ้ำไม่เท่าเก่าแล้ว เพราะความเจ็บซ้ำ เราเคยพิจารณามาแล้ว เรารู้เท่าทันแล้ว ถ้ามันขึ้นมาอีก เราพิจารณา ความเจ็บซ้ำมันก็น้อยลง ความเจ็บซ้ำมันรู้เท่า

ถ้าความเจ็บซ้ำมันไม่มีปัญญา มันก็ยึดมั่นถือมั่นมาก ยึดมากเท่าไร ทัศนียภาพมากเท่าไร มันก็เจ็บปวดมากเท่านั้น แต่ถ้าพิจารณาไปแล้วทัศนียภาพมันเบาลง ทัศนียภาพเห็นผิดมันเบาลง พอเบาลงอารมณ์ความรู้สึกมันก็เบาลง มันเบาลง เห็นใหม่ มันเป็นแบบนี้มันถึงว่ามันไม่เหมือนเก่า

ถ้าเหมือนเก่านะ มีแต่เวลาจิตเสื่อม จิตมันเสื่อมไปแล้ว เวลาพิจารณามันยิ่งกว่าเก่าอีก เพราะอะไร เพราะเวลาจิตมันเสื่อม มันทุกข์มาก มันเสียใจมาก เวลาไปจับได้แล้วมันคับแค้นมาก มันยิ่งทำให้จริงจังมาก เห็นใหม่ มันมีเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ มันถึงแตกต่างกันไป

ฉะนั้น สิ่งที่บอกว่าทำไมมันไม่เหมือนเก่า

มันเป็นแบบนี้ การภาวนา มรรคหยาบ มรรคละเอียด เราพิจารณาแล้วจะให้เหมือนเดิมๆ อยู่ มันไม่เป็นแบบนี้ นี่พูดถึงการภาวนานะ

ฉะนั้น บอกว่า ถ้ามันไม่เหมือนเดิม ไม่เหมือนเดิม เราก็ไม่จำเป็นจะต้องให้เหมือนเดิม เพราะถ้าเหมือนเดิมมันก็เท่ากับคงที่ตายตัว แล้วมันก็เท่าเดิม แต่ถ้าเราพิจารณาแล้วมันดีกว่าเดิม เหมือนมนุษย์ อายุมากขึ้น ร่างกายโตขึ้น อายุขัยมากขึ้น มันเป็นคนเก่าอยู่ไม่ได้หรอก วันคืนล่วงไป ร่างกายเดิม หัวใจเดิม แต่มันมีประสบการณ์ มันเจริญเติบโตขึ้นไป จิตใจมันมีหลักมีเกณฑ์มากขึ้นไป มันพัฒนาของมันไป มันไม่อยู่แบบเดิม

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา เวลามันเปลี่ยนแปลงตลอด ไม่มีอะไรคงที่ ฉะนั้น มันไม่เหมือนเดิม ไม่เหมือนเดิม มันเป็นความจริงอยู่แล้ว แต่เราอยากให้เหมือนเดิม อยากจะให้ปฏิบัติแล้วคงเส้นคงวาเหมือนเดิมแล้วเจริญออกมาไปแบบนี้ นี่ความเห็นผิดของเราเอง

“๒. ขณะพิจารณา ผมสังเกตเห็นว่าตัวสังขารเองก็อาศัยข้อมูลเดิมคือสัญญาในตัวมันเองในการปรุงแต่งสิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้น ผมจึงอยากรู้ว่าความเห็นของผมถูกต้องไหม”

สัญญา สัญญากับสังขาร สังขารคือความปรุง สัญญาคือข้อมูลเดิม สัญญา นี้พูดถึงตัวสัญญา หลวงตาบอกสัญญาละเอียดมาก **อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญฺญาณํ** ตัวสัญญา ตัวข้อมูลมันเก็บจับไว้แต่ละภพแต่ละชาติ จนเวลาถ้าจิตสงบแล้วคนมีอำนาจาสนาซ้อนอดีตชาติไป เพราะสัญญา สัญญาในขั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ สัญญาในภพชาติปัจจุบันนี้ **อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญฺญาณํ** ปัจจัยการอันนั้นมันอยู่กับจิต จิตเดิมเท่านั้นอยู่กับปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตเป็นตัวเวียนตายเวียนเกิด ปฏิสนธิจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ปฏิสนธิจิตมันถึงสืบต่อ สืบต่อกับผลบุญผลกรรมของจิตแต่ละดวงมาตลอด

ฉะนั้น พระโพธิสัตว์สร้างบุญสร้างกรรมมามหาศาล บุญกุศลนั้นมันถึงสะสมมากับจิตดวงนั้น ถ้าภพชาติมันตัดกันไปแล้ว พระโพธิสัตว์ที่สร้างมาเป็นพระเวสสันดรแล้วมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ มันเป็นอย่างนี้ พระเวสสันดรบริจาคนางมัทรี บริจาคกัณหา ชาติ ช้างอะไร บริจาคหมดเลย แล้วจิตดวงนั้นมันสร้างบุญกุศลขนาดไหน แล้วพอดับขันธจากนั้นปีบ ขึ้นไปบนสวรรค์ ไปรออยู่จนได้จุติมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ นี้อยู่ในวิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฉะนั้น สัญญาตัวละเอียด ปฏิกิจสมุปปาท อันนั้นละเอียดกว่า

ฉะนั้นว่า มันก็มีสัญญาอยู่เดิม

เขากล่าวบ่อนะว่า โดยปกติคนเราเวลานอนมันฝัน ฝันฝันไปไม่รู้ไม่ชี้ ฝันไป นั่นคืออะไร อันนั้นมันก็เป็นเรื่องหนึ่งนะ นั่นถึงว่าสัญญา ทีนี้สัญญา สัญญาหยาบ สัญญาละเอียด สัญญามันลึกซึ้ง ถ้าสัญญาของแต่ละบุคคล สัญญาเพราะมีตัวสัญญา ที่ว่าพันธกรรมของจิตๆ จิตได้สร้างมากสร้างน้อยมามันเป็นอย่างนั้น ฉะนั้น ตัวสัญญา

ทีนี้เวลาเราพิจารณาของเรา เราพิจารณาของเราใช่ไหมว่ามันปล่อย ปัญญาที่มันเกิดขึ้น มันปรุงเหมือนสัญญา สังขารมันปรุงมาจริงไหม

พิจารณาไป มันเป็นสมบัติส่วนตัวคน ถ้าใครพิจารณาได้มากน้อยแค่ไหน มันจะเป็นสมบัติของคนคนนั้น ถ้าพิจารณา ถ้าจับแล้ว อารมณ์นี้จับได้ ถ้าจับอารมณ์ได้แล้วพิจารณาไป เวลาพิจารณาไปแล้วนะ เวลาปฏิบัติมันเป็นสมบัติส่วนตัว คือธรรมะส่วนบุคคล ธรรมะส่วนบุคคล เราเกิดขึ้นกับเรา แล้วเราพิจารณาของเรา

ฉะนั้น เวลาเราไปศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง นั่นเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วพอเราปฏิบัติแล้ว เราไปศึกษาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ว่ามันจะขัดแย้งกัน มันกลับชัดเจน กลับชัดเจน กลับซาบซึ้ง กลับเข้าใจมาก

แต่ถ้าเราปฏิบัติยังไม่มียุติกรรม เราไปศึกษานะ เพราะเราคิดแบบสมมุติ คิดแบบโลก คิดแบบวิทยาศาสตร์ “ทำไมมันเป็นอย่างนั้น มันน่าจะเป็นอย่างนั้น ถ้าเป็นอย่างนั้นมันเทียบได้กับอย่างนี้ อย่างนี้เทียบได้กับอย่างนั้น” นี่มันก็ทำให้งงๆ เหมือนกัน แต่ถ้าปฏิบัติแล้ว พอมันรู้มันเห็นมันจะชัดเจนมาก

ฉะนั้นเขาถามว่า ที่ผมปฏิบัติมานี้ถูกหรือเปล่าครับ

ถูก ถูกแล้วทำอะไรต่อไป ถูกแล้วก็ต้องปฏิบัติให้มากขึ้น ถูกแล้วทำอะไรต่อไป ถูกแล้วก็จะเอาประกาศแล้วไปแขวนไว้ที่บ้าน ผมปฏิบัติมาถูกแล้ว ๑ วัน

กระดาษไม่มีประโยชน์อะไรหรอก กระดาษถ้าเป็นเบงกียังไปซื้อของได้ นี่เหมือนกัน ถ้าปฏิบัติอย่างนี้ถูกไหม ถูก แล้วทำอะไรต่อไป ปฏิบัติให้มากขึ้น ถูกหมายความว่าเราเริ่มต้นถูก แล้วเรายังต้องก้าวเดินไปอีกมหาศาลเลย ฉะนั้น สิ่งที่เราที่เห็นนั้นเป็นเรื่องหนึ่งนะ นั่นพูดถึงว่าสงสัยในการภาวนา

ภาวนาไป มันเป็นเงา รูป-เงาต่างๆ แล้วพอเราเห็นว่ามันเป็นเรื่องจริงนะ เรื่องจริง หมายถึงมันจับต้องได้ตลอด พิจารณาไปตลอด นี่พิจารณารูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ แล้วพิจารณาสติปัญญา ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม จับต้องสิ่งใดแล้วพิจารณาซ้ำเข้าไปๆ

เวลาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เวลาปฏิบัติปัจจุบันอยู่ เอาอันนั้นนะ เวลานั้นขาดนะ เวลานั้นขาด มันจะรู้เลยว่าสังโยชน์ขาดอย่างไร เวลากิเลสขาดมันเห็นชัดๆ เลยละ ถ้าขาดอย่างนั้นมันจะเป็นประโยชน์กับเรา มันต้องขยันหมั่นเพียรขึ้นไป

สิ่งที่เป็นมันเป็นเงา เงาของใจ อาการของใจทั้งหมด รูป-เงา แล้วเราทำให้ถูกต้องมัน ก็เป็นความคิดของเรา จบ

ถาม : เรื่อง “พระปัจเจกพุทธเจ้า”

หลวงพ่ช่วยพยากรณ์อนาคตให้ผมหน่อยว่า อนาคตผมจะได้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า หรือไม่ครับ

ตอบ : โห้!

คำว่า “ความปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์” คือเป็นพระพุทธเจ้า ความปรารถนาว่า อยากรเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าคือความปรารถนา ความปรารถนา เราปรารถนา เราสร้างบุญ กุศลไป แล้วสร้างบุญกุศลไป เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์แล้ว นั้นนะกลับ ไม่ได้ หมายความว่าเราจะมีจุดมุ่งหมายว่าอนาคตกาลเราจะได้เป็นพระพุทธเจ้าหรือพระปัจเจก พุทธเจ้าข้างหน้า แต่ถ่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่พยากรณ์ว่า อนาคตกาล บุคคล คนนี้จะไดเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชื่อนี้ๆ ในกาลนั้น ถ่ายังไม่ได้พยากรณ์เราจะ กลับได้

อย่างเช่นในปัจจุบันนี้ หลวงปู่มั่นท่านบอกว่าท่านเคยปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ คือ ท่านปรารถนาจะเป็นพระพุทธเจ้าไปในอนาคต หลวงปู่เสาร์ท่านก็มีความปรารถนาว่าจะเป็น พระปัจเจกพุทธเจ้าไปในอนาคต แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดยังไม่ ได้ พยากรณ์ ฉะนั้น พอในปัจจุบัน หลวงปู่มั่นท่านมาเกิดเป็นหลวงปู่มั่น ท่านก็จะสร้างอำนาจ วิชาต่อไปข้างหน้า แต่ที่นี้ด้วยบุญญาธิการ ด้วยปัญญาของท่าน เราจะบอกว่ามันเป็นการ พยากรณ์ของพระพุทเจ้าด้วยแหละว่า กิ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง

คำว่า “ศาสนาจะเจริญ” มันต้องมีผู้มีบุญมาประพฤติปฏิบัติจนมีจิตใจนี้เป็นธรรม แล้ว เผยแผ่ธรรมให้คนเชื่อมันศรัทธา ศาสนาถึงจะเจริญ เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเผยแผ่ธรรมขึ้นมา ในสมัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังมีพระชนม์ชีพอยู่ รือสัตว์ ขนสัตว์นะ เทศนาว่าการ อู๊ย! พระอรหันต์เต็มไปหมดเลย เพราะอะไร เพราะว่าด้วยอำนาจวิชา บารมี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งสอนด้วยพระโอษฐ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าเอง

ในกึ่งพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง ฉะนั้น เราถึงมั่นใจว่า เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมาเกิดในกึ่งพุทธกาลนี้ แล้วท่านก็รู้ หลวงปู่มั่นท่านก็รู้ เพราะว่าท่านพิจารณาของท่านไป พอพิจารณาของท่านไป มันไปต้นตลอด ไปต้นตลอด พระโพธิสัตว์จะได้ฉานโลกีย์ จะได้ฉานโลกีย์เพื่อจะสร้างสมอำนาจาสนาบารมี ไปเท่านั้น

ฉะนั้น ท่านถึงพิจารณาของท่านเองใจว่า ถ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ถ้าในปัจจุบันนี้ ถ้าเราชวนชายประพฤติปฏิบัติถึงความจริง มันสิ้นกิเลสไปก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน แต่มันแตกต่างกันด้วยอำนาจาสนาบารมี ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับสาวกสาวกะนั้นั้น หลวงปู่มั่นท่านถึงได้สละ ท่านถึงได้ลาโพธิสัตว์ของท่าน

แล้วพอท่านลาพระโพธิสัตว์ของท่านแล้ว ท่านปฏิบัติของท่านไป ท่านก็ไปแก้หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่เสาร์ถ้าไม่ได้แก่นะ เพราะหลวงปู่เสาร์ปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า การว่าปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าก็ต้องสร้างอำนาจาสนาบารมีไป สร้างสมบุญญานุการไป ไป บรรลุธรรมเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าในอนาคต ฉะนั้น หลวงปู่มั่นท่านมีวาสนา ท่านถึงมาแก้ของท่าน อันนี้พูดถึงการประพฤติปฏิบัติที่มีคุณสมบัติที่ท่านมีอำนาจาสนาตามความเป็นจริง

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า “หลวงปู่ช่วยพยากรณ์อนาคตว่าผมจะได้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า หรือเปล่า”

ไม่มีใครสามารถพยากรณ์ให้ได้ ไม่มีใครสามารถพยากรณ์ให้ได้ มันอยู่ที่เรากระทำ อยู่ที่ผู้ที่ปรารถนาจะเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าก็สร้างอำนาจาสนา ทำคุณงามความดี ช่วยเหลือ เจือจาน ขนใจ

คูลี ในพระไตรปิฎก พระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์คือว่าพุทธภูมิ ปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นหัวหน้าสัตว์ เห็นไหม เป็นหัวหน้าสัตว์ เป็นจักรพรรดิ เป็นต่างๆ ทำแต่คุณงามความดีทั้งนั้นนะ ทำคุณงามความดีให้กับโลก ให้สังคม สร้างอำนาจาสนา ไปเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป พอมันยิ่งเข้าใกล้มากขึ้น บารมีจะใหญ่ขึ้น ผู้ที่บารมีใหญ่จะสร้างสมทุกอย่างได้ประสบความสำเร็จ จะทำอะไรประสบความสำเร็จ ใหญ่โตมาก ใหญ่โต

การปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ แล้วไปเจอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งในร่วมสมัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะพยากรณ์ ถ้าพยากรณ์อย่าง

นั่นป้า ไม่มีสิทธิ์จะกลับแล้ว จะต้องสร้างคุณงามความดีไปอีกมหาศาลเลย จนบารมีเต็ม ชาติสุดท้ายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ต้องสละลูก สละเมีย สละทุกๆ อย่างหมดเลย การสละนั้นสละเพื่อโพธิญาณ นี่พูดถึงพระปัจเจกพุทธเจ้ากับพระพุทธเจ้าอนาคตนะ

ฉะนั้น ให้พยากรณ์ ใครจะพยากรณ์ได้ มันเป็นเจตนาของคนคนนั้น มันเป็นเจตนาของจิตดวงนั้น มันเป็นเจตนาที่เราจะสร้างคุณงามความดีของเรา ถ้าเราปรารถนาอย่างนั้น คนปรารถนาอย่างนั้นนะ โดยธรรมชาตินะ เราจะบอกว่า ทุกคนปรารถนาจะเป็นคนดี ทุกคนปรารถนาจะสร้างบุญญาธิการ คือเราจะบอกว่า ทุกๆ คนก็ปรารถนาจะเป็นถึงที่สุด ว่าอย่างนั้นเถอะ แต่พอไปๆ แล้วมันจะมีอำนาจวาสนาแค่ไหน แล้วจะมีสติปัญญาแค่ไหน ถ้าจะมีอำนาจวาสนาก็ไป

ฝ่ายมหายานเขาจะบอก บอกว่าจะรื้อสัตว์ขันธ์สัตว์ให้หมดโลกเลย แล้วตัวเองจะสำเร็จเป็นคนสุดท้าย

เราบอก อ้อหืม! ที่มันคิดแล้วมันเป็นไปได้ยาก ได้ยากตรงไหน ตรงที่ว่าจะให้มนุษย์เป็นพระอรหันต์ให้หมดเลย ไม่เหลือสักคนเดียว แล้วเราเป็นคนสุดท้าย มนุษย์คนไหนจะเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด มันคงจะยาก

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา จนทอดธุระว่าจะสอนใครได้หนอ เพราะมันละเอียดลึกซึ้ง ละเอียดลึกซึ้งมาก ฉะนั้น ท่านก็สร้างมาเพื่อจะรื้อสัตว์ขันธ์สัตว์ ถึงสุดท้ายแล้วท่านก็มีความปรารถนาอย่างนั้น แล้วในพระไตรปิฎกก็พรหมมานิมนต์ด้วย

พอพรหมนิมนต์ ปัญญามันก็เกิดขึ้นว่า คนดีก็มีอยู่ คนที่ประพฤติปฏิบัติได้ก็มีอยู่ ที่นี้คนประพฤติปฏิบัติได้ยังมีอยู่ เห็นไหม นี่ขนาดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะ ต้องมีบารมีธรรม คือจิตใจของเขาสมควรที่จะบรรลุธรรม ถึงพุทธธรรมะกันเข้าใจ ถ้าจิตใจของเขา เขามีความใฝ่ฝัน จิตใจของเขามันคือด้าน ว่าอย่างนั้นเลย จิตใจเขาคือด้าน เราจะไปพูดเรื่องคุณงามความดี เขาจะบอกว่า เอ้! สงสัยเรานี้เสียสติ เพราะเขาคิดแต่ของเขา คิดแต่ผลประโยชน์ของเขา

เราจะบอกว่าทำคุณงามความดีอย่างนั้น เขาจะบอกว่าคนที่สอนนี้เสียสติ เห็นไหม ถ้าจิตใจเขาคือด้าน เราไม่มีสิทธิ์ที่จะให้เขาเข้าใจได้เลย เพราะมันเป็นปัจเจกจัดตั้ง เป็นสันตภิภูจิวโก คือต้องจิตใจของเขาเป็นคนที่รู้เอง

ฉะนั้น ถ้าเขาคือด้าน จะบอกให้เขารู้ บอกธรรมะเขาฟังแล้วเขายังฟังไม่เข้าใจ เขายังบอกว่าเราเป็นคนเสียสติ แล้วเขาจะเข้าใจเรื่องธรรมะ มันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปได้ไหม จะนั้นว่า จะรื้อสัตว์ขนสัตว์ให้สำเร็จไปทั่วโลกเลย แล้วเราจะเป็นคนสุดท้าย มันเป็นเรื่องที่แปลกมาก

แต่ถ้าเป็นการชวนขายเอาตัวรอดก่อน เอาตัวรอดให้ได้ก่อน แล้วช่วยเหลือคนอื่นเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ใครมีวาสนา ช่วยได้ก็ช่วย ใครไม่มีวาสนามันก็กรรมของสัตว์ มันเรื่องของเขา เพราะจิตใจคือด้าน เราจะพูดให้เขาเข้าใจแบบเรามันเป็นไปได้

ถ้าจิตใจเขาพอสมควร จิตใจเขามีคุณงามความดีอยู่บ้าง พูดถึงคุณงามความดี เขาจะเข้าใจของเขาได้ อย่างนี้มีโอกาส ถ้ามีโอกาส ท่านก็จะเทศนาว่าการเอาพวกนี้พ้นทุกข์ไปเลย

นี่พูดถึงว่า “หลวงพ่อบอกช่วยพยากรณ์อนาคตให้ผมหน่อยว่าอนาคตผมจะได้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าหรือเปล่า”

ถ้าจะได้เป็นก็เราจะได้เป็น เอ็งไม่ได้เป็นหรอก เพราะกูเป็นคนพยากรณ์ แต่ถ้าเอ็งจะได้เป็นเอ็งต้องทำเอง แต่ถามว่าเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าหรือเป็นพระพุทธรูป เอ็งต้องสร้างเอง ทำเองคนที่พยากรณ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ พยากรณ์ถึงได้เป็น

เวลาศึกษาพระไตรปิฎกแล้วก็เข้าใจกันไปอย่างนั้นไง แต่ถ้าเป็นความจริงแล้วจะเข้าใจอีกเรื่องหนึ่ง ศึกษาพระไตรปิฎกแล้ว ศึกษาแล้วพิจารณา มันเป็นไปได้หรือเป็นไปได้แล้วจะเข้าใจเรื่องนี้ คงคิดว่าถ้าใครพยากรณ์แล้วมันจะเป็นจริงใจ

พยากรณ์ เพราะคิดว่าพยากรณ์จะเป็นจริง เดี่ยวนี้ถึงมีพยากรณ์ เห็นไหม โสคาบัน สกิทาคามี อนาคตามี เต็มประเทศไทยเลย พยากรณ์กันเต็มเลย คนนั้นเป็นไอ้คนนี่เป็นไอ้คนนั้นแล้วเป็นจริงไหม ไปถามคนที่โดนพยากรณ์สิ “หนูไม่รู้เรื่องเลยแล้วเขาว่าหนูเป็นโสคาบัน หนูไม่รู้เรื่องเลย”

“นั่นแหละเป็น เป็นเพราะเอ็งไม่รู้เรื่องนั่นแหละถึงจะเป็น ถ้าเอ็งรู้เรื่อง มันมีความอยาก เอ็งเลยไม่ได้เป็นไง ถ้าเอ็งไม่มีความอยาก เอ็งไม่รู้เรื่อง นั่นนะเอ็งเป็นโสคาบัน”

แต่ไอ้คนเป็นโศดาบันบอก “หนูไม่รู้เรื่องเลยว่าเป็นโศดาบัน”

เอ้! โศดาบันนี่ไม่รู้เรื่อง นี่เป็นโศดาบันได้ก็แปลกนะ

**แต่ถ้าเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะเป็นปัจจัยตั้ง รู้จำเพาะ
ความสะอาดบริสุทธิ์ของคน รู้โดยตัวเอง ไม่มีใครประกันความสะอาดบริสุทธิ์ของคนอื่น
ได้**

นี่ก็เหมือนกัน จะให้เราพยากรณ์ เราก็พยากรณ์ของเราสิ พຼຽงนี้บิณฑบาตจะได้ฉัน
อะไรบ้างก็ไม่รู้ พยากรณ์เลยว่าออกบิณฑบาตพຼຽงนี้ มันไม่ไปพยากรณ์ใครหรอก มันพยากรณ์
ตัวเองว่าพຼຽงนี้ไปบิณฑบาตเขาจะใส่บาตรหรือเปล่า เอ้! เขาใส่บาตรเขาจะใส่อะไรหรือเปล่า
เพราะหน้าที่ของตัวเองรู้แค่นี้ไง แต่หน้าที่ของคนอื่น หน้าที่ของเรา เราต้องทำเอง

ฉะนั้น พยากรณ์มันต้องเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าพยากรณ์นั่นคือ
พยากรณ์ว่าจะได้เป็นจริงๆ แล้ว ไม่มีสิทธิ์กลับ อย่างนั้นต้องไปถึงที่สุด

แต่ถ้าพระพุทเจ้ายังไม่พยากรณ์ ทุกคนมีความปรารถนาดี ทุกคนอยากเป็นพระ
ปัจเจกพุทธเจ้า ทุกคนอยากเป็นพระพุทเจ้า ทุกคนก็สร้างคุณงามความดีไป พอคุณงามความ
ดีมันพอสมควรที่จะบรรลุนิพพานได้ ถ้ามีสติปัญญา เพราะว่าในพระไตรปิฎกบอกว่า คนที่
ปรารถนาเป็นล้านๆ เลย แต่เวลาไปถึงจริงๆ มีสักหนึ่งหรือเปล่า อย่างมากมีหนึ่ง มีสอง
เท่านั้นนะ นอกนั้นก็ล้มหมด ถึงเวลาแล้วล้มหมด จะไปถึงที่สุดยากมาก

ขนาดที่ว่าสร้างบุญญาธิการแล้วปฏิบัติให้ถึงที่สุดแห่งทุกขันธ์สุดยอดแล้ว แต่โดย
ธรรมชาติของคน ทุกคนก็ปรารถนา ปรารถนาให้ถึงที่สุด เราถึงจะบอกว่า โดยสามัญสำนึก
ของประชาชนทั้งหมด ทุกคนปรารถนาถึงที่สุด ทุกคนปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า ทุก
คนปรารถนาเป็นพระพุทเจ้าไปอนาคต แต่จะทำได้หรือไม่ได้นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง โดยธรรมชาติ
ของความคิดเป็นแบบนั้น ฉะนั้น เป็นแบบนั้น พอไปถึงระหว่าง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ๕๐
เปอร์เซ็นต์ ๗๕ เปอร์เซ็นต์แล้วกลับ

ถ้า ๒๕ เปอร์เซ็นต์ก็พอประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์มีอำนาจาสนาบารมี คือเป็นครูบา
อาจารย์ เป็นผู้นำที่ดีแล้ว ถ้า ๗๕ เปอร์เซ็นต์ โอ้โฮ! จะถูกศิษย์ลูกหาเยอะมาก จะพูดสิ่งใดแล้ว
คนเข้าใจ แต่ถ้ามันพอเอาตัวรอดได้ก็เอาแล้วแหละ

นี่พูดถึงว่า เราพยากรณ์ไม่ได้ เราไม่รู้หรือ เรารู้แต่พรุ่งนี้ใครจะใส่บาตรไม่ใส่บาตร ใต้นั้นเป็นหน้าที่ของพระพุทธเจ้า ไม่เกี่ยวกับพระสงฆ์ ไม่เกี่ยวกับเรา แต่นี้ถามมา เพียงแต่เอามาอธิบายให้เข้าใจว่า สถานะของใคร ความเป็นไปของจิตดวงใดสูงต่ำอย่างไร แต่คนที่จะทำได้เขาทำของเขาได้ แต่คนที่ทำไม่ได้ คนที่ทำไม่ได้ต้องบอกว่าไม่ได้ ไม่ใช่ใครจะทำอะไรได้ทุกคน เป็นไปไม่ได้ ไม่มีใครจะทำอะไรได้ทุกๆ อย่าง มีแต่คนมีอำนาจวาสนามากน้อย แยกไหน เขาจะทำได้แต่อำนาจวาสนาของเขา ไม่ใช่ว่ามนุษย์ทุกคนจะทำได้เหมือนกันทุกคน ไม่มี ไม่มี

ถาม : เรื่อง “นิโรธสมาบัติ”

นิโรธสมาบัติคืออะไรคะ ทำเพื่ออะไร ถ้าลืมตาอยู่นี้ทำได้ไหมคะ

ตอบ : นิโรธสมาบัติมันมีมาอยู่โดยดั้งเดิม ธรรมะเก่าแก่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกธรรมะเก่าแก่คือโลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ติฉินนินทา เห็นไหม มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ สรรเสริญนินทา โลกธรรม ๘ สิ่งนี้มันธรรมะเก่าแก่ คือมันมีอยู่แล้ว โดยธรรมชาติ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ มีสรรเสริญ มีนินทา มันมีอยู่โดยประจำ เพราะโลกนี้มันลุ่มๆ คอนๆ มันเป็นอย่างนี้

นิโรธสมาบัตินะ เรื่องสมาบัติมันเป็นเรื่องของฤๅษีชีไพร ในเรื่องฤๅษีชีไพรก่อน สมัยพุทธกาล สมัยไหนก็แล้วแต่ ลองมีจิต ลองมีคนมีจิต มีร่างกายและจิตใจ จิตใจนี้เป็นความมหัศจรรย์ จิตใจของใครถ้าทำสมาธิ ใครทำฌานสมาบัติ ฌานสมาบัติมันก็สงบระงับได้ สงบระงับได้มันก็สงบระงับได้ในเรื่องของฌานโลกีย์ ของโลก มันไม่เกี่ยวกับอริยสัจ

พอไม่เกี่ยวกับอริยสัจ พองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับอุทกดาบส อาหารดาบส ก็ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ได้มาแล้ว ถ้าได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ก็เอาสมาบัติเป็นพื้นฐาน มันก็บรรลุธรรมได้เลย ทำไม่มององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้หมดเลย วางเรื่องนิโรธสมาบัติ แล้วระลึกถึงโคนต้นหว้าตอนที่ เป็นราชกุมารที่พ่อเอาไปแรกนาขวัญ นี่เป็นสมาธิ เพราะจิตสงบแล้วเป็นสมาธิ เพราะสมาธิ เป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิมันจะออกทำงานได้

ถ้าสมาบัติ สมาบัติ ฌานสมาบัติมันเป็นอภิญญา ถ้าเป็นอภิญญา พอเป็นสมาบัติ ถ้าจิตใจของใครมันมีอำนาจวาสนา พอเป็นสมาบัติแล้วมันลึก มันลึกมันจะรู้วาระจิต มันจะรู้ความคิดของคน มันจะรู้ไปหมดเลย แต่รู้ก็รู้ ถ้าในสมัยปัจจุบันนี้มันก็เป็นแบบคอมพิวเตอร์

คอมพิวเตอร์มันสร้างภาพได้ มันทำสิ่งใดได้ มันก็เป็นแค่นั้น มันก็เป็นเรื่องที่เคยยวนี้
วิทยาศาสตร์เขาพิสูจน์ได้

ฉะนั้น สิ่งที่เป็นฉานสมาบัติ พอมันเป็นแล้วมันมีฤทธิ์มีเดช มีต่างๆ ไป มันก็เข้าใจ
ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ เพราะมันมีอำนาจวาสนา แล้ววางสิ่งนี้ไม่ได้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษาแล้ววางไว้ พอวางไว้ กลับมาทำสมาธิ พอ
สมาธิ ศิล-สมาธิ-ปัญญา ไม่มี ศิล-สมาบัติ-ปัญญา ไม่มี มีแต่ ศิล-สมาธิ-ปัญญา ศิล-สมาบัติ-
ปัญญาไม่มี เพราะสมาบัติ คนที่ทำเป็นนะ นิโรธสมาบัติมันคืออะไร สมาบัตินะ ปฐมฉาน ทุติย
ฉาน ตติยฉาน จตุตถฉาน อากาสนัญจายตนะ วิญญาณัญจายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนว
สัจญานาสัจญายตนะ มัณรูปฉาน อรูปฉาน ถ้ำรูปฉาน อรูปฉาน ถ้าคนทำได้ขนาดไหนมันก็
ได้แค่นั้นใช้ไหม

ดูสิ เวลาอุทกตบสได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๖ ก็อากาสนัญจายตนะ วิญญาณัญจายตนะ แต่
อากิญจัญญายตนะ เนวสัจญานาสัจญายตนะไม่ได้ ถ้าสมาบัติ ๘ มันได้ ถ้าสมาบัติ ๘ ได้
สมาบัติมันมีระดับชั้นของมัน นีรูปฉาน ๔ อรูปฉาน ๔ หนึ่ง สอง สาม สี่ ว่าหนึ่ง สอง สาม สี่
อารมณ์มันแตกต่างกัน ความละเอียดความหยาบมันแตกต่างกัน

อากาสนัญจายตนะ วิญญาณัญจายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัจญานาสัจญายต
นะ มันก็แตกต่างกัน มันเป็นอรูปฉาน นีรูปฉาน อรูปฉาน ทีนี้มันก็เป็นสมาบัติ ถ้าสมาบัติ พอ
เข้ารูปฉาน สิ่งที่สูง มันถอย มันเข้าถอยมันแบบว่า หนึ่ง สอง สาม สี่ แล้วก็สี่ ห้า หก เจ็ด แปด
แล้วก็รันลงมา ขึ้นมา มันมีการพัฒนาของมัน มันมีกำลังของมัน มันจะออกรู้สิ่งต่างๆ ของมัน ถ้า
เขาทำของเขาได้ แล้วมันจะเข้ามาสู่มรรคใหม่

ฉะนั้น นิโรธสมาบัติมันคืออะไร

มันก็คือฉานสมาบัติ สมาบัติก็คือสมาบัติ

นิโรธสมาบัติคืออะไร

นิโรธสมาบัติ สมาบัติก็สมาบัติ ๘ รูปฉาน อรูปฉาน จบ ถ้าเป็นสมาธิก็สมาธิ

ทำเพื่ออะไร สมาบัติทำเพื่ออะไร

ทำเพื่อหลงใหล ทีแรกก็ทำได้ ทำเพื่ออะไร ทำเพื่อหลง ทำเพื่อให้ตัวเองสำคัญตนว่าเป็นผู้วิเศษ ว่าตัวเองมีความรู้มีความสามารถอย่างนี้ ทำได้อย่างนี้ แต่มันไม่ใช่มรรค นี่ทำเพื่ออะไร ทำเพื่อให้หลง หลงไหลไปแล้วเดี๋ยวมันก็เสื่อม แต่ถ้าเป็นพระพุทธศาสนาสอนอีกเรื่องหนึ่ง

“ถ้าลืมตาอยู่ทำได้ไหมคะ”

ถ้าลืมตาอยู่ ลืมตาหรือหลับตา ลืมตาหลับตามันไม่เกี่ยวกับจิตสงบ ถ้าลืมตา ถ้าจิตมันทำอย่างเดินจงกรม เดินจงกรมลืมตาไหม ลืมตาค่ะ เดินจงกรมก็ลืมตา ลืมตาทำสมาธิได้ไหม ได้ค่ะ ลืมตาทำสมาบัติได้ไหม ได้ค่ะ หลับตาทำได้ไหม ได้ค่ะ

ลืมตาหลับตาไม่เกี่ยวกับการกระทำ ลืมตาหลับตา มันก็ส่วนลืมตา เพราะว่าลืมตาทำสมาธิได้ยาก เพราะอะไร เพราะตามันเห็น มันรับรู้ จิตมันวอกแวกอยู่แล้ว พอตากระทบอะไร มันก็จะไปตามนั้น ถ้าหลับตา หลับตามันก็ทำให้เราไม่เห็นรูปต่างๆ จิตใจมันก็รักษาได้ง่ายขึ้น ลืมตาก็ทำได้ หลับตาก็ทำได้ อยู่ที่ว่าจิตใจใครเข้มแข็งใครอ่อนแอแค่นั้น

ฉะนั้น ลืมตาหลับตามันไม่เกี่ยวกับการทำสมาบัติได้หรือไม่ได้ มันเกี่ยวกับคนทำได้หรือไม่ได้ ไม่เกี่ยวกับลืมตาหรือหลับตา แต่ถ้าหลับตา หลับตามันเหมือนกับคนรู้จักประหยัดมัธยัสถ์ คนนั้นก็ต้องเป็นคนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย คนที่ประหยัดมัธยัสถ์คือคนหลับตา ไม่เห็นอารมณ์กระทบ การทำจิตใจให้สงบมันก็ทำได้ง่ายขึ้น แต่ถ้ามันลืมตา ถ้าลืมตาทำได้ มันทำได้ บอกว่าถ้าอยู่ที่หลับตาลีตามันไม่เกี่ยวกับว่าจะทำได้หรือไม่ได้ มันเกี่ยวกับว่าจิตใจของคนมีกำลังมากน้อยแค่นั้น

นี่พูดถึงว่า “นิโรธสมาบัติคืออะไรคะ”

นิโรธสมาบัติมันก็เป็นสิ่งที่มีอยู่ มันเป็นอาการของใจ มันเป็นฌานโลกีย์ มันเป็นเรื่องของฌานโลกีย์ เพราะฌานโลกีย์ เพราะมีเรื่องสมาบัติ มันจะออกรู้ มันมีกำลังของมัน มันจะออกรู้ มีความสุขใหม่ มี กำลังใหม่ แล้วมันออกไป

ถ้าเป็นสมาธิละ สมาธิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อปัปนาสมาธิ ถ้าสมาธิมันมีสติควบคุม แล้วสมาธิมีสติควบคุมเพราะสัมมา ถ้ามีจกกา มีจกาก็ออกไปทางนิโรธสมาบัติ เพราะมันสงบแล้วมันรู้อย่างอื่น พอมันสงบแล้วมันก็ออกรู้ใช่ไหม อย่างเช่นใครนั่งสมาธิ “เสียงคนตรีขับกล่อมมา มีใครมาอนุโมทนา” นั่นนะมันไปแล้ว มันจะออกไปแล้ว แล้วทำไม

ต้องไปรู้มันล่ะ เอ็งนั่งสมาธิ ถ้าเอ็งอยากฟังเสียงดนตรี เอ็งก็ไปฟังดนตรีไทยสิ ดนตรีไทยเขาดี
ทุกวันเลย เอ็งซื้อแผ่นเสียงดนตรีไทยมาฟังนะ โอ๊ย! เอ็งก็เก่งนะสิ

มันไม่เกี่ยวกับเลย นั่งสมาธิเพื่อความสงบของใจ แต่ได้ยินเสียงสิ่งใด เราก็กำหนดพุทโธ
ซัดๆ กำหนดผู้รู้ไว้มันก็กลับมา เพราะเสียงดนตรีมันอยู่กลางอากาศ สิ่งต่างๆ จิตมันไม่ออกไป
รับรู้จะมีอะไร เรานั่งอยู่นี่ เสียง เห็นไหม โทรศัพท์เขาโทรกันทั่วโลกเลย ดาวเทียมมันส่งคลื่นมา
เต็มไปหมดเลยเรานั่งกันอยู่นี่เราไม่รู้เรื่องเลย แต่ถ้าโทรศัพท์เอ็งเปิด เอ็งก็รู้

จิตก็เหมือนกัน เราไปรับรู้อะไร มันมีอยู่แล้ว เสียงมันมีอยู่แล้ว สรรพสิ่งมันมีอยู่แล้ว
แล้วเราไปรับรู้มาทำไม เรานั่งสมาธิเพื่อความสงบ ถ้าสงบ สงบเพื่ออะไร สงบเพื่อรู้จักตัวเรา
สงบขึ้นมาเพื่อจะรักษาภายใน

ถ้าเป็นศีล สมาธิ ปัญญา เป็นเรื่องหนึ่ง สมบัติเป็นอีกเรื่องหนึ่ง สมบัติคือการส่งออก
ว่าอย่างนั้นเลย สมบัติมันออกมาจากจิต แล้วจิตมันออกไปรู้ ออกไปรู้แล้วควบคุมของเรา
ตั้งแต่ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน ยกขึ้นสู่อากาसानัญญาตนะ วิญญาณัญญาต
นะ อากิญจัญญาตนะ เนวสัญญานาสัญญาตนะ

แล้วเขาบอกเข้านิโรธสมบัติ ถ้าใครเข้านิโรธสมบัติได้แสดงว่ามีภูมิธรรม เขาว่า
ของเขาไปนูน

ถ้าเราเข้าของเรา เราก็ถอยออกมา มันทำได้ คนทำได้จะเข้าใจเรื่องนี้ นิโรธสมบัติมัน
เป็นเรื่องหนึ่ง

ฉะนั้น ใครบอกว่า คนที่กำหนดพุทโธแล้วได้ฌาน ๒ ฌาน ๓ เห็นไหม ฌานที่ ๑
ปฐมฌาน ทุติยฌานคือฌานที่ ๒ ตติยฌานคือฌานที่ ๓ จตุตถฌานคือฌานที่ ๔ บอกคนนั้นได้
ฌาน ๒ ได้ฌาน ๓ ได้ฌาน ๔

เราจะบอกว่า ไอ้คนที่พูดมันรู้จักฌานหรือเปล่า เอ็งรู้จักจริงหรือ คนรู้จักฌาน รูปฌาน
มันเป็นอย่างไร แล้วเอ็งว่าได้ฌาน ๒ ฌาน ๒ นี่มันตัวเลขใช้ไหม เขียนเอาใช้ไหม ฉ กระเชอ
สระอา น หนู แล้วก็เลข ๒ หรือ อันนั้นคือฌาน ๒ หรือ...อันนั้นมันทฤษฎี นั่นมันชื่อของฌาน
แล้วตัวของฌานล่ะ ตัวของฌาน ฌานมันเป็นอย่างไร ฌานมันเป็นอย่างไร

ฉะนั้น เวลาเขาว่า ฌาน ๑ ฌาน ๒ ฌาน ๓ คนทำทำได้ ครูบาอาจารย์ทำได้ อย่างเช่น
หลวงปู่ขาว หลวงปู่แหวน คนที่จิตใจเป็นธรรมแล้วทำได้ทั้งนั้นนะ เพียงแต่ทำหรือไม่ทำ

เพราะอะไร เพราะว่าหลวงปู่ขาว ตอนที่หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะท่านบอกว่า ตอนอยู่กับหลวงปู่ขาว มีพวกฝรั่ง พวกจีไอ พวกขับเครื่องบินไปที่ระเบิดที่เวียดนาม เขาขึ้นไปบนอากาศ เขาเห็นพระองค์หนึ่ง เขาขับเครื่องบินกลับมาเห็นพระองค์หนึ่ง เสร็จแล้วเขาก็ตามหาไง ตามหาพระองค์นั้นไม่เจอ สุดท้ายแล้วหลวงปู่เจี๊ยะอยู่กับหลวงปู่ขาว เขาให้เมียเขา คนที่อุดรฯ พาไปหาหลวงปู่ขาว

พอเขาบอก องค์นี้ๆ

หลวงปู่เจี๊ยะถามเลย พอเขากลับแล้ว ตกเย็นหลวงปู่เจี๊ยะไปอุปัฏฐากที่กุฏิหลวงปู่ขาว

“ครูจารย์ๆ เหาะได้อีหลีป”

“ได้”

“ครูจารย์เหาะอย่างไร” นี้ไง “ครูจารย์เหาะอย่างไร”

ท่านก็บอก

แล้วหลวงปู่เจี๊ยะก็ถามว่า “แล้วยังเฮ็ดได้อูบ” คือปัจจุบันยังเหาะอยู่ไหม ยังทำได้ไหม

ท่านบอกว่า “มันเฒ่าแล้ววะ”

พอมันเฒ่า มันทำจิตเข้าฌานสมาบัติ มันต้องใช้กำลัง มันต้องใช้สติปัญญาพอสมควร

นี่คนทำได้เขารู้ คนทำได้เขามี คนทำได้ เข้าฌานสมาบัติทำเรื่องอย่างนี้ได้ เรื่องอย่างนี้ได้ก็เป็นเรื่องของ โลกไซ้ใหม่ เรื่องของฝรั่งจีไอ มันขับเครื่องบินมันยังซ็อกเลย มันยังตามหาตัวเลย มันขับเครื่องเหาะอยู่ มันไปเห็นพระอยู่กลางอากาศ เรื่องนี้มันเป็นเรื่องในประวัติครูบาอาจารย์มี

ฉะนั้น เรื่องฌานสมาบัติ นิโรธสมาบัติ เป็นเรื่องหนึ่ง ถ้าอย่างนี้มันเป็นธรรมะเก่าแก่ เหมือนโลกธรรม ๘ ของมีอยู่ดั้งเดิม ถ้ามีจิต จิตของคนมันสร้างสมบุญญาธิการมาแตกต่างกัน แล้วถ้าจิตของคนถ้าไม่มีครูบาอาจารย์หรือปฏิบัติไม่เข้าสู่สังขาร มันก็ไม่ได้ชำระล้างกิเลส แต่คุณสมบัติที่มันทำอย่างนี้ได้ มี มี แล้วก็มีเรื่องโลกๆ ใจ เหมือนคนเกิดมาจน คนเกิดมารวย

นี่ก็เหมือนกัน จิตเกิดมามีคุณธรรมอย่างนี้ จิตเกิดมามีคุณสมบัติอย่างนี้ มันก็เท่านั้นนะ แต่ถ้าไม่ได้เข้าสู่อริยสัจ อริยสัจมีหนึ่งเดียว ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค สីล สมาธิ ปัญญา ถ้ามรรค มรรค ๘ มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา นี่เข้าสู่อริยสัจ เข้าสู่ความจริง นี่ต่างหาก พระพุทธศาสนาสอนที่นี้ แล้วสอนให้กลับมาที่นี้ มาชำระล้างกิเลสที่นี้ มันจะเป็นอยู่ที่นี้ มันเป็นสมบัติของเรา เป็นสมบัติของชาวพุทธ ไม่ใช่เป็นสมบัติของชาวผี

นิโรธสมบัติ เรื่องฤทธิชีไพรเป็นเรื่องของผี เรื่องของโลก ไม่ใช่เรื่องของธรรม ถ้าธรรมเห็นใหม่ จิตวิญญาณมันเป็นอะไร จิตวิญญาณถ้ามันเดินสู่มรรค มัคโค ทางอันเอก ทางให้จิตนี้ก้าวเดิน จิตนี้ก้าวเดินตามมัคโค จิตนี้กลั่นออกจากอริยสัจ กลั่นมาจากอริยสัจ กลั่นมาจากทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค กลั่นออกมา มันก็เป็นการชำระล้าง เป็นการทำให้จิตสะอาด เป็นการทำให้จิตนี้พ้นไปเป็นธรรมชาติ เป็นประโยชน์กับเรา อันนี้ต่างหากเป็นพระพุทธศาสนา

นิโรธสมบัติก็เป็นนิโรธสมบัติ เป็นธรรมะเก่าแก่ ในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าพูดเรื่องนี้ไว้เยอะมาก เพราะมันมีพวกฤทธิชีไพรมาถามเรื่องอย่างนี้ แล้วมีพระโมคคัลลานะ มีครูบาอาจารย์ทำได้แบบนี้ ทำได้มากกว่าเขา ทำได้ดีกว่าเขา เวลาทำมัคโค ทำทางอันเอกเกิดขึ้นมาแล้วมันจะทำได้มากกว่านี้ เข้าใจเรื่องอย่างนี้หมด

ฉะนั้น นี่มันเป็นเรื่องโลกๆ มันสิ่งที่มีอยู่โดยดั้งเดิม แต่ธรรมะสูงส่งกว่า ธรรมะมีความมหัศจรรย์กว่า ธรรมะ เพราะพระโมคคัลลานะมีฤทธิ์มากกว่านี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ้าลัทธิต่างๆ เวลาหมกอกินิหารของพระพุทธเจ้าทำได้มากกว่านี้ ดีกว่านี้ ถ้าดีกว่านี้แล้ว เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้เป็นสัจจะ แต่ถ้าโลกทำได้แค่นี้ มีขอบเขตแค่นี้ เรื่องฉานสมบัติ

นิโรธสมบัติเป็นเรื่องของเขา ในพระไตรปิฎกก็มีเยอะ พระพุทธเจ้าพูดถึง แล้วพระพุทธเจ้าพูดถึงก็พูดเปรียบเทียบ พูดแยกแยะ แต่พวกเราไม่เข้าใจเรื่องอริยสัจ ไม่เข้าใจเรื่องธรรมะ พอพูดถึงนิโรธสมบัติ เรื่องฤทธิ์เรื่องเดช ชอบ แต่เรื่องธรรมะ เรื่องเสียดสะ เรื่องการชำระล้าง เรื่องเอากิเลสออก ฟังไม่รู้ ฟังไม่เข้าใจ

แต่ถ้านิโรธสมบัตินี้เก่งมากนะ แต่บอกอริยสัจชำระกิเลส เฮ้ย! ทำอย่างไร อ้อ! ไปหาเจ้าพรหมน้ำมนต์ใช้ใหม่ อ้าว! ไปนุ่นเลย มันไม่เข้าใจว่าอริยสัจอยู่ที่ไหน ความจริงอยู่ที่ไหน

ถ้าความจริงมันถึงเป็นความจริง ไม่อย่างนั้นมันจะเป็นรูป-เงา เป็นเงา เป็นเรื่องของเงา เป็นเรื่องของอาการ เป็นเรื่องของความรู้สึก เป็นเรื่องของโลก ไม่เกี่ยวกับธรรมะเลย เอวัง